

Protokoll

Kommunstyrelsens arbetsutskott

2025-10-06

KSAU § 134

Yttrande över betänkandet: Ökad tydlighet, stärkt samverkan (SOU 2025:85)

Dnr 2025/298.KS

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar

att avge yttrande i enlighet med vad som framgår av protokollet.

Paragrafen förklaras för omedelbart justerad.

Bakgrund och sammanfattning

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet har berett Markaryds kommun möjlighet att, senast den 7 oktober 2025, lämna yttrande över betänkandet ”Ökad tydlighet, stärkt samverkan– förutsättningar för framtidens utvecklingspolitik (SOU 2025:85)”.

Markaryds kommun avger följande yttrande:

Markaryds kommun ser positivt på att regeringen tillsatt utredningen. Det finns ett behov av att förtydliga styrning, ansvar och uppföljning av den regionala utvecklingspolitiken. Det är därför positivt att utredningen under sitt arbete fört en dialog med så många intressenter och även väljer att i ett delbetänkande efterfråga inspel till utredningens fortsatta arbete. Markaryds kommun konstaterar att utredningen i allt väsentligt landat rätt i sina analyser samt i de förslag som man avser att arbeta vidare med till slutbetänkandet.

Markaryds kommun har inget att erinra mot att den regionala utvecklingspolitiken och landsbygdspolitiken slås samman. Det skulle snarast vara en fördel då dessa politikområden i stor utsträckning tangerar varandra.

Markaryds kommun delar utredningens bedömning att det saknas en sammanhållen styrning av den territoriella politiken. Regionernas roll och ansvar i den svenska flernivåstyrningen behöver förtydligas och bli starkare, inte minst gentemot den nationella och europeiska nivån. I det fortsatta arbetet bör utredningen ge förslag på hur ansvarsfördelningen mellan de olika nivåerna ska utformas. I detta sammanhang är det särskilt viktigt att ytterligare tydliggöra ansvarsfördelningen mellan regionerna och länsstyrelserna.

Markaryds kommun anser att utredningen i det fortsatta arbetet även bör förtydliga statens roll. Statens fragmenterade organisation i olika myndigheter försvårar inte sällan den regionala utvecklingen genom att bevaka sitt eget myndighetsansvar, vilket ibland innebär en suboptimering och att staten har att hantera sina egna motstående intressen. Det skulle vara välkommet om utredningen lägger förslag på hur staten framledes kan samordna sina intressen genom att en myndighet, t ex länsstyrelsen, får ett uppdrag att vara sektorsövergripande och svara för statens röst exempelvis i frågor om yttranden och beslut som är av betydelse för den regionala och lokala utvecklingen.

Markaryds kommun anser samtidigt att det är viktigt att statens styrning inte blir alltför detaljerad. Den svenska modellen bygger på ett långtgående lokalt och regionalt självstyre, en subsidiaritet som idag har en tendens att bli alltmer urvattnad. Det är angeläget att alla nivåer i ett flernivåsystem har en viktig funktion och att samverkan i detta system behöver stärkas för att det ska finnas en tillit mellan de olika nivåerna.

Markaryds kommun poängterar att det finna stora skillnader, såväl ekonomiskt, funktionellt och geografiskt, mellan Sveriges regioner och kommuner. Det är dock regionerna och kommunerna som har bäst kunskap och förståelse för sina förutsättningar, varför det är angeläget att ett styrsystem utformas utan alltför stor detaljreglering. Vi välkomnar därför kommitténs ambitioner att följa upp och analysera resultatet av den territoriella politiken utifrån de olika geografiernas förutsättningar och att detta föreslås ske som en lärandeprocess.

Tillväxt och regional utveckling sker dock sällan samtidigt i alla regioner. Markaryds kommun skulle välkomna om utredningen i sitt fortsatta arbete kunde lägga förslag på hur staten kan stödja de kommuner som har stora utgifter exempelvis till följd av stora industrietableringar och ett ökat antal arbetstillfällen. Den ekonomiska incitamentsstrukturen att skapa tillväxt är i princip obefintlig i Sveriges kommuner. Detta är något som har framkommit i ett flertal olika sammanhang. Det har i direktiv till flera utjämningsutredningar sagts att inkomstutjämnningen är tillväxthämmande och föreslagits att frågan ska lösas i inkomstutjämnningen inom det kommunala utjämningsystemet. Något som utretts och avråtts ifrån i ett flertal utjämningsutredningar. Det är således inte inom inkomstutjämnningen som incitamenten för tillväxt kan skapas, utan det borde finnas en transparent och tydlig ordning vid sidan av utjämningsystemet för när och hur staten kan stötta regioner och kommuner när dessa etableringar blir aktuella.

Markaryds kommun tillstyrker även utredningens förslag att den aktuella bestämmelsen i lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar ändras så

att det tydligt framgår att en region ska samråda med företrädare för det civila samhällets organisationer och näringslivet i länet.

Markaryds kommun har i övrigt inga synpunkter att lämna på föreliggande betänkande.

Beslutsunderlag

Yttrande över betänkandet ”Ökad tydlighet stärkt samverkan förutsättningar för framtidens utvecklingspolitik” SOU202585, 2025-09-30

Beslut KSAU § 112, 2025-09-08

Remiss av SOU 2025:85 Ökad tydlighet, stärkt samverkan, 2025-08-28

Remissmissiv SOU 2025-85 dnr LI2025-01327, 2025-08-28

Remissmissiv SOU 2025-85 dnr LI2025-01327, 2025-08-28

Beslutet expedieras till:

li.remissvar@regeringskansliet.se och med kopia till

li.rul.remissvar@regeringskansliet.se. Ange diarienummer LI2025/01327 och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.